Тенденції сучасного розвитку ринку зерна в Республіці Молдова

(інформаційно-аналітична довідка)

Протягом осені 2019 – весни 2020 рр. посилення природних засушливих явищ поставило перед Молдовою питання можливості появи в країни загрози продовольчої безпеки.

Випадання достатньої кількісті опадів у вересні 2019 р. дозволило сформуватися посівам пшениці та інших озимих культур на півдні Молдови. Проте, відсутність опадів в подальшому призвела до нестачі в ґрунті вологи, показник якої на сьогодні в 2,5 рази менший за норму. Несприятлива ситуація також спостерігається і для посівів кукурудзи та соняшнику.

За повідомленням аграріїв, через безсніжну зиму значна частина озимої пшениці не зійшла, що вимагало пересівання до 30% площ, а якість посівів на решті 70% площ унеможливлює отримання хорошого врожаю. При цьому, через значні заморозки, які спостерігалися наприкінці березня 2020 р. (до -9°С), посіви озимої пшениці, ячменю і ріпаку перестали зростати, у зв'язку з чим довелося додатково пересівати значні площі.

У зв'язку з цим урожай зернових у Молдові у 2020 р., за попередніми оцінками, буде на 30-40% меншим від середньорічного обсягу. У південних регіонах країни (зокрема, Гагаузія), які по суті є житницею Молдови, урожай першої групи хлібів уже практично повністю втрачено, а недобір озимої пшениці очікується на рівні 114 тис. т, озимого ячменю – 19 тис. т, озимого ріпаку – 7 тис. т, гороху – 1,2 тис. т, інших ярих культур – біля 1,4 тис. т.

Прогнозується, що в Республіці Молдова у 2020 році загалом буде зібрано близько 300 тис. т пшениці, в той час як середній збір зазвичай становив від 800 тис. до 1 млн. т, а для покриття внутрішнього споживання Молдові потрібно близько 600 тис. т.

Довідково: у 2018-2019 рр. збір зернових в Республіці Молдова становив близько 1150 тис. т пшениці, 2100 тис. т кукурудзи, 800 тис. т соняшника, 80 тис. т ріпаку.

За інформацією Міністерства сільського господарства, регіонального розвитку та навколишнього середовища Республіки Молдова, станом на квітень 2020 року на складах виробників (без урахування державних резервів) знаходилося 152 тис. т пшениці (для 7-ми місяців внутрішнього споживання), 33 тис. т ячменю (на 147 днів) та 1,2 млн. т кукурудзи (на 2 роки), що уможливлює забезпечення потреб країни до грудня 2020 року (за оптимістичним сценарієм) з урахуванням введеної у травні

2020 р. тимчасової заборони на експорт зернових.

Водночас, існування тимчасових обмежень на експорт зернових з Республіки Молдова унеможливить дотримання молдовськими компаніями умов раніше укладених ними експортних контрактів, що змусить їх експортувати продукцію одразу після відміни заборони, або вести пошук відповідної продукції за кордоном.

Продовження несприятливих погодних умов у регіоні призведе до значного зменшення збору зернових, що у будь-якому випадку вимагатиме імпорту значної кількості продукції як для забезпечення внутрішніх потреб Молдови у 2021 році на період до збору нового врожаю, так і для поповнення витрат з державного резерву.

Географічна близькість України до ринку Молдови зменшує частку транспортних видатків, що, з урахуванням діючої зони вільної торгівлі між двома країнами, значно підвищує конкурентоспроможність української зернової, борошномельної та іншої продукції.

За матеріалами Посольства України в Республіці Молдова